

Osa 1: Kotimaisten HF-kilpailuiden historiaa

Miten kehityn, menestyn ja voitan kotimaisissa kilpailuissa

**KILPAILUIHIN OSALLISTUMINEN KEHITTÄÄ
TAITOA JA NOPEUTTA. OSALLISTU NIIHIN!**

KILPAILU ON LOPUSSA VASTA KUN OLET LÄHETTÄNYT LOKISI.

ässä kirjoitussarjassa käydään aluksi läpi kotimaisten HF-kilpailuiden kehitystä sodan jälkeen tähän päivään. Kun kilpailutoiminta SM-sarja mukaan lukien on jatkuvassa kehityksessä, on hyvä tuntee polku tähän päivää.

Jatkossa katsotaan, miten kilpailuun kannattaa valmistautua. Kirjoitussarjan tärkein osuus on kilpailustrategian luominen ja toteuttaminen, johon liittyen käydään läpi useita keinoja parantaa kilpailusuo-ritusta. Kilpailun kruunaa vielä oman lokin tarkastus ennen sen lähettämistä. Siinäkin saattaa pelastaa muutaman kusion.

Kilpaileminen on vain tavallisten yhteyksien pitämistä hieman nopeammin

Tuskin on mitään sellaista inhimillistä toimintaa, jossa ei voisi kilpailla tai ainakin keräillä. Jokainen löytää kilpailemiseen hyviä syitä ja tekosyitä olla niihin osallistumatta.

Parhaimmillaan kilpailut tarjoavat mukavaa ajanvietettä ja mahdollisuuden pitää paljon

yhteyksiä lyhyessä ajassa. Kilpailuissa ensimmäinen haaste on menestyä paremmin kuin edellisenä vuotena. Kun tämä kehitys onnistuu, jonakin päivänä voittaa ensimmäisen kilpailunsa.

On selvää, että jokainen ei kilpaile voitosta. Eikä todella tarvitsekaan. Kilpailusta saattaa jopa nauttia enemmän, kun ottaa rennosti ja workkii vapaalla tyyllillä. ”Kilpaileminen” ei ole muuta, kuin tavallisten yhteyksien pitämistä. Kun käytännössä missään kisassa ei ole enää lokipakkoa, edes sen lähettäminen ei enää ole se hyvä tekosyy. Siis worki ja unohda.

Kilpailut antavat oivan mahdollisuuden testata oman aseman toimivuutta mutta myös haasteen käyttä QRP-tehoja ja testata omaa liikennöintikykyänsä. Monista sarjoista voi valita sen, jossa kamppailee samanlaisten asemien kanssa.

Myös kotimainen kilpailu on ”Radiourheilua”

Pitkään kotimaisena kilpailuohjaajana toiminut OM Tomi, OH6EI, toi omalla ansiokkaana kautenaan esiin käsitteen ”Radiosport” - ”Radiourheilu”. Se oli vielä muutama vuosi sitten Radioamatööri-lehden kilpailupalstan otsikko. Toden totta, joissakin maissa radioamatööriliitot ovat kulttuuri- ja urheiluministeriön alaisuudessa. Harrastus mikä harrastus, eikä siinä ole mitään ihmeteltävää.

On sanottu, että syksyi-

Kilpailusta saattaa jopa nauttia enemmän, kun ottaa rennosti ja workkii vapaalla tyyllillä.

Kotimaisessa radioamatööri-toiminnassa oli pitkälle 1950-luvun lopulle saakka ”Helsinki vs Maakunnat” -asettelu.

sin pidettävät radioamatöörin maailmanmestaruuskilpailut, CQ WW SSB, noin 40 000 osanottajalla kamppailee kaikki kilpailumuodot laskien suurimman yksittäisen urheilutapahtuman kunniaa maailmassa, jos vertailuna on yhtäaikaaisesti osallistuvien määrä.

Kotimaisista kisoista oppi kansainvälisiin kisoihin

Kotimainen HF- ja VHF-kilpailutoiminta on aina ollut enemmän tai vähemmän SRAL:n huomassa ja hyvin esillä Radioamatööri-lehdessä. Kilpailuiden järjestämiseen ja osallistumiseen on kannustettu monella tavalla ja aikanaan palkintojen jakaminen oli vuosikokouksen tärkeimpiä hetkiä! Nyt, valitettavasti, palkintopöytä ei enää näy kokoussalissa.

Radioamatööri-lehdessä kirjoitettiin 1950-luvun vaihteessa intohimoisesti, että jokaisen kilpailutoiminnasta tai yleensä workkimisestä kiinnostuneen tulisi ensin muuttaman vuoden harjoitella kotimaisissa kilpailuissa, ennen kuin ”menee kansainvälisille aaltoalueille kieltä ja liikennöintiä osaamattomina.” Vaikka tänä päivänä peruste on ehkä eri, kannattaa kilpailutoiminta edelleen aloittaa kotimaisilla kilpailuilla. Liikennöinti omalla äidinkielellä luo valmiutta ja osaamista, josta on helppo hypätä kansainvälisille bandeille. Poikkeuksetta jokainen kansainvälisesti menestynyt OH-kärkikilpailija onkin näin tehnyt. Kotimaan kisat

ovat kilpailemisen yliopisto.

Kilpailut alkoivat heti radioamatööri-toiminnan vapauduttua

Sodan jälkeen radioamatööri-toimintaa koskeva kieltokumottiin vuonna 1947. Lähes välittömästi alkoivat ensimmäiset kotimaiset kilpailut. Kakkosten Kerho, OH2AA, oli niiden järjestämisessä erityisen ahkera ja edelläkävijä. Oli Kevätkilpailua ja Joulukilpailua, juhluvuosien kilpailua ym. Kotimaisessa radioamatööri-toiminnassa oli pitkälle 1950-luvun lopulle saakka ”Helsinki vs Maakunnat” -asettelu. Kilpailutoiminnassa ”Maakunnat” tulivat silloin perässä, mutta tänä päivänä tilanne on ehkä päinvastainen.

Matka seitsemän tunnin maratonista yhden tunnin pyrähdykseen

Vuoden 1950 Kakkosten Joulukilpailu järjestettiin kuutena eri päivänä viereisellä sivulla olevan kuvan 1 mukaan.

Sekä puheella että sähkötyksellä kilpailtiin, siis 7 tuntia kummallakin modella, yhteensä 14 tunnin ajan. Kilpailun parhaat saivat tuona aikana yhteensä 40-60 yhteyttä. Kakkosten Kerhon edelläkävijyydestä kertoo myös, että se oli ensimmäinen, joka järjesti myös puheosan (AM) monen pitäytyessä vielä pitkään – jopa tähän päivään saakka - vain CW-kilpailuissa.

Kilpailuaika 7+7 tuntia todettiin ”hieman” pitkäksi ja muutamaa vuotta myöhemmin

Kirjoitussarjan kirjoittaja, Jari, OH2BU/OH7RF

osallistui ensimmäisen kerran yhdellä yhteydellä Joulukilpailuun vuonna 1970. Ensimmäinen kisavoitto tuli Kalakukossa 1974.

Jari laskee yli 50 vuoden aikana osallistuneensa lähes 1000 kotimaiseen kilpailuun

ja yhteyksien määrän niissä olevan yhteensä reilusti yli 100.000.

Vuotuisia Suomen Mestaruuksia, Liikennekiertopalkintokiinnitykset mukaan lukien Jarilla on SSB:llä ja CW:llä 25 kpl.

Vasemmalta kirjoittajan voittamat Liikennekiertopalkinto 2008-2010 sekä vuosien 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 ja 2018 SM-pokaaleita.

JOULUKILPAILU.			
Kilpailuajat: (Suomen aikaa)			
	fone	cw	
Päivä	klo.	klo.	
26.12.50	0800—1000	1500—1700	
27.12.50		1700—1900	
28.12.50	1700—1900		
29.12.50		1700—1900	
30.12.50	1700—1900		
31.12.50	1600—1700	1700—1800	

1

Kuva 1:

Kakkosten Joulukilpailu järjestettiin kuutena eri päivänä vuonna 1950.

Yhteys 1: Annettu: 01599 HASSU HISSI COL
Saatu: 02579 MULLI MALLI COL

Yhteys 2: Annettu: 02579 MALLI HASSU COL
Saatu: 01559 SISSI SESSA COL

Yhteys 3: Annettu: 03559 SESSA MALLI COL
Saatu: 06599 VILLI MATKA COL

2

Kuva 2:

Kakkosten kevätkilpailun 1950/1951 sanomanvaihto kuvastaa ajan henkeä.

Kilpailutoiminta oli suosittua ja SSB:llä pidettiin kisassa jopa 360 yhteyttä!

Kakkosten Joulukilpailussa ajettiin enää yhteensä 3,5 + 3,5 tuntia kolmena eri päivänä. Mutta vielä Joulukilpailussa 1959 - joka tosin pidettiin tammikuussa - palattiin formaattiin, jossa ensimmäisenä päivänä ajettiin CW:llä kolme jaksoa ja toisena päivänä puheella kolme vastaavaa kahden tunnin jaksoa. Siis kummallakin modella kuusi tuntia yhden päivän aikana. Jaksojen ajat olivat: 08-10, 13-15 ja 22-24 (SA).

Jaksojen ajat saattavat kummastuttaa tämän päivän kilpailijaa. SRAL oli kuitenkin antanut tiukan ohjeen, että kilpailuajat - tai työskentely yleensä - eivät saa häiritä kotimaisten yleisradiolähetysten kuuntelua. Toisaalta kotimaisilla aaltoalueilla 80 ja 40 m ei ollut juurikaan kilinöitä, häiriöitä tai haittaa ulkomaisista asemista edes yöaikaan.

Kolmen tunnin kisat 1960-luvulta 1970-luvun alkuun

Kilpailuaika vakiintui 1960-luvulla kolmeksi tunniksi kummallakin modella. Rintaman rikkoi tosin Kalakukkokilpailu 1968 siirtymällä kahteen tuntiin. Kalakukko on siitä lähtien ollut kaksituntinen. Mutta vielä Kakkosten Joulukilpailussa 1974 ja K.S.Sainion muistokilpailussa 1975 oli kolmen tunnin jaksot. Kilpailutoiminta oli suosittua ja SSB:llä pidettiin kisassa jopa 360 yhteyttä!

Kilpailuajan lyhentymi-

seen vaikuttivat monet asiat. Kilpailut pidettiin yleensä kahtena peräkkäisenä eri päivänä, joka oli monen mielestä muuta elämää kahlitsevaa. Siirtyminen yhteen päivään edellytti kilpailuajan lyhentämistä. Kaikki lokit tarkastettiin käsin, kuso kusolta. Kilpailun, jossa oli 120 + 100 lokia ja parhaat pitivät tuon yli 300 kusun yhteysmäärän, lokien tarkastus ei enää sopinut monen kerhon resursseihin. Järjestäjät väsyivät ja harvenivat.

Vuosisadan vaihteessa yhä useampi kilpailu siirtyi yhden tunnin formaattiin, Kalakukon ja välillä myös Viitosten Syysottelun pysyessä uskollisena kahdelle tunnille. Ensimmäiset tietokoneohjelmat helpottivat lokien tarkastusta, mutta se, mikä säästy tarkastusajassa, kostautui paperilokien syöttämisessä sähköiseen muotoon kuluvassa ajassa. Tänä päivänä paluu kahteen tai jopa kolmeen tuntiin ei enää olisi ongelma, koska sähköisten lokien määrä on ylittänyt kriittisen kynnyksen.

Tänä päivänä vain Kalakukko hyväksyy enää paperilokit. Tarvetta tälle palvelulle on, koska paperilokejakin tulee vielä 5-6 kappaletta kisaan kohti.

”01599/ YHTRE CKOPM/ KMI 100 / 80 COL” Sanomaliikenteen vertailupakosta pikakusoiluun

Sodan vielä ollessa tuoreessa muistissa kilpailuiden tar-

Aina 1970-luvun alkuun saakka sanoma oli muodossa: 01599 KALLE.

koituksena oli kehittää liikennöintitaitoa ja virheetöntä sanomaliikennettä. Kakkosten kevätkilpailun 1950/1951 sanomanvaihto sivulla 25 kuvastaa ajan henkeä.

Sanoma sisälsi siis sarjanumeron, raportin ja kaksi viisikirjaimista sanaa, jotka ensimmäisessä yhteydessä keksittiin itse. Saadusta sanomasta toinen sana annettiin seuraavassa yhteydessä ensimmäisenä sanana ja aiemmin ensimmäisenä ollut sana siirrettiin toiseksi! Huh! Tämä taisi olla konkreettisesti sitä kiertoliikennettä?

COL? Sanoman lopussa oleva ”COL” tarkoitti sitä, että sanoma on vertailtava. Eli sanoman saaneen aseman tuli toistaa, minkä sanoman hän oli saanut. Tämä selittää yhteyksien pientä määrää, mutta usein toki yhteyden aikana vaihdettiin nimet ja QTH:t sekä kyseltiin kuuluisia. Kiirettä ei juuri ollut.

Sanomien variaatiota vuosien varrelta

SRAL:n 30-vuotisjuhlakilpailussa 1951 Sanomanvaihto oli saanut uuden muodon: 02569 /04080. Järjestyksessä siis juokseva sarjanumero, raportti, pakollinen ”/”, teho ja aaltoalue. Nyt säännöissä luki, että ei ole enää pakko vertaila saatua sanomaa.

Kakkosten joulukilpailussa 1951 sanoma oli taas uudessa muodossa: 01599/ KMI80.

Järjestyksessä siis taas juokseva sarjanumero, raport-

ti, se ”/”, paikkakunnan ensimmäinen ja kaksi viimeistä kirjainta (KirkkonumMI) ja aaltoalue.

Viitosilla oli myös oma ajatus sanomanvaihdosta: 599 YHTRE CKOPM. Järjestyksessä raportti sekä kaksi viiden merkin mielivaltaista ryhmää, jotka eivät saaneet olla sanoja. Muutama vuosi myöhemmin kilpailuun tuli vähäksi aikaa vertailupakko, joka oli varmaankin tuolla sanomalla todella järkevä sääntö. Virheiden määrä oli suuri.

Aina 1970-luvun alkuun saakka sanoma oli muodossa: 01599 KALLE. Siis ensin juokseva sarjanumero, sitten raportti ja viimeiseksi viisikirjaiminen ryhmä. Ensimmäisessä yhteydessä sana keksittiin itse, mutta sen jälkeen seuraavassa yhteydessä annettiin eteenpäin saatu sana.

Sittemmin pitkään käytössä olleeseen uuteen formaattiin 599001 KALLE (raportti ja sarjanumero) siirryttiin ulkomaisten kilpailuiden, lähinnä NRAU, esimerkistä. Saatua sana annettiin edelleen seuraavassa yhteydessä ja kilpailun pieniä jännityksiä oli saada takaisin oma sanansa.

Joissakin kilpailuissa sarjanumero korvattiin kuntanumerolla, joka kertoi OH-piirin kertoimien laskemista varten. Piiripakon ja läänien poistuminen, tarkastusohjelmien osaamattomuus ja kansainvälinen suuntaus veivät kohti nykyistä pikakusomuotoa: 599001 PH, jossa raport-

Viitosten Syysottelu on tämän päivän kilpailuista vanhin, 62-vuotias!

tin ja sarjanumeron jälkeen annetaan maakunnan lyhenne. Kun tunnuksesta ei voinut päätellä sijaintia, tuli se ilmetä ainakin sanomasta.

Vertailtavasta sanomaliikenteestä on siirrytty pitkästi pois kohti pikakusoa mutta onneksi kaikissa kotimaisissa kilpailuissa edelleen rangaistaan myös sanoman lähettäjää, jos vastaanottaja ei saa sitä oikein. Kansainvälisissä kilpailuissa on yleistynyt malli, jossa vain sanoman vastaanottajaa rangaistaan virheellisestä sanomasta.

Järjestäjät vaihtuvat, kilpailut jatkuvat tai kuolevat

Kakkosten Kerhon lisäksi kilpailuita uskaltautui aluksi järjestämään muutaman vuoden Kolmosten Kerho.

Viitosten Syysottelu (alus- ja vain CW) esiintyy tällä nimellä ensimmäisen kerran vuonna 1960 ja on siten tämän päivän kilpailuista vanhin, 62-vuotias! Toki edellisinä vuotena harjoiteltiin kisan järjestämistä Viitosten Kerhon kilpailu-nimellä. Viitosten Kerhon, OH5AA, monen vuoden vetovastuun jälkeen kilpailua järjestävät nyt vuorollaan viitospiirin kerhot.

Kuutosten 6. päivän Cup järjestettiin ensimmäisen kerran 1959. Tämän ”vain CW”-kilpailun säännöt ovat kunnioitettavasti säilyneet lähes muuttumattomina näihin päiviin saakka. Vaasan Kuutosilta, OH6AA, tosin järjestämisvastuu on siirtynyt

Keski-Suomen Radioamatööreille, OH6AD.

Muutaman kerran järjestetty, hienosti oivallettu ja pirstävä ”Operaatio Revontuli” pyrki edistämään Pohjois- ja Etelä-Suomen välistä liikennettä. Kiskon Radiokerho, OH1AG, järjesti pitkään omaa KIRAKE-kilpailuaan. Ainakin Riihimäen, Tampereen ja Seinäjoen kerhot ovat järjestäneet juhlavuoskilpailuita. Mutta myös ensimmäinen, vain 160 metrin kilpailu, ”Sunset-kilpailu”, järjestettiin kerran 1980-luvulla.

Vuonna 1960 aloitettiin Kokelaskilpailu, joka 1990-luvulla muuttui Peruskisaksi ja lopetettiin aktiivisuuden puutteessa 2022. Nyt perusluokalla on oma sarjansa SM-sarjakilpailussa.

Ensimmäinen Kalakukko-kilpailu järjestettiin vuonna 1962 ja täyttää siis tänä vuonna 60 vuotta. Kisan aloitti Kuopion Seitokset, OH7AA; sitten järjestämässä olivat kaikki OH7-piirin kerhot, mutta nykyään vetovastuu on Pohjois-Karjalan Radiokerholla, OH7AB.

Kakkosten Kerhon resursit Joulukilpailun järjestämiseen ehtyivät 1990-luvulla ja muutaman vaihdon jälkeen Contest Club Finland, CCF, on ottanut siitä vastuun.

Vastaavasti Kakkosten Kerhon kevätkilpailu muuttui K.S. Sainion muistokilpailuksi, josta nykyään vastaa, kuten myös Kesäkisasta, Tetra Tekniikan Ystävät ry, OH2T.

Turhia kieltoja, ja rajoituksia poistettiin tavoitteena saada kilpailu, jossa kaikilla olisi mukavaa.

Kilpailutoiminta järjestäytyy

Vuonna 1961 perustettiin CW Liikennekiertopalkinto ja vuonna 1966 vastaava SSB Liikennekiertopalkinto. Kumpaankin kiertopalkintoon laskettiin mukaan sijoitukset K.S. Sainion Muistokilpailussa, Kalakukkokilpailussa ja Viitosten Syysottelussa / Joulukilpailussa. Parhaat sijoituspisteet saanut sai palkinnon vuodeksi ja kolmella kiinnityksellä, vuosivoitolla, sen sai omaksi. Näitä liikennekiertopalkintoja ja niiden kiinnityksiä voidaan pitää sen aikaisina Suomen Mestaruuksina.

Hieno perinne ja mittava pokaali miteltiin viimeksi 2011, tosin viimeisten vuosien tuloksia ei koskaan ole julkaistu.

Uutta ryhtiä antoi Kalakukko 2011, joka järjestettiin SM-kilpailuna. SM-Kalakukko oli iso ”jytty”, SSB-kiisaan osallistui yli 120 asemaa, enemmän kuin yhteenkään kiisaan yli kymmeneen vuoteen. SM-Kalakukon sääntöjä kehitettiin ja nykyaikaistettiin voimakkaasti Hessun, OH6XY, edellisenä vuonna vetämän kilpailukyselyn tulosten perusteella. Järjestäjät toteuttivat kyselyn vastaajien tahtoa lähes jokaisessa kohdassa pyrkien löytämään toimintamallin, joka olisi pääosalle kilpailijoista mieleen. Turhia kieltoja, sääntöjä, ukaaseja, rangaituksia ja rajoituksia poistettiin tavoitteena saada kilpailu, jossa kaikilla olisi hauskaa ja

mukavaa. Lokipakosta luovuttiin ensimmäisenä OH-kisana, mutta paperilokin saa edelleen lähettää.

Seuraavana vuonna 2012 SRAL perusti nykyisen SM-sarjan, johon laskettiin vastaavasti sijoitukset Kalakukosta, K.S. Sainiosta, Kesäkisasta, Viitosten Syysottelusta ja Joulukilpailusta. Muutamaa vuotta myöhemmin Peruskilpailun vuositulos pääsi myös mukaan SM-sarjaan, mutta korvattiin pian NRAU-kilpailulla.

SM-sarjaan kuuluu nyt kuusi kilpailua, joista paras sijoitus viidessä lasketaan lopputulokseen. Myös RTTY on nyt mukana modena ja uutena luokkana perusluokka yleisluokan, 100 watin ja QRP-luokan lisäksi.

Miten saan sen yhden kusun enemmän?

Juha Mieto hävisi Lake Placidin 15 km olympiahiihdon 0,01 sekunnilla ajalla 41.57,64. Itse asiassa voitto on yhtä kiireä, jos yhdeksän tunnin kilpailuajan ja noin noin 900+ yhteyden jälkeen SM-sarjan mestaruus ratkeaa yhdellä yhteydellä, kuten on käynyt. Kirjoitussarjan jatkossa kerrotaankin, kuinka saat sen voittoon tarvittavan ainakin yhden yhteyden lisää. ●